

1. INFORMATIE OVER DE RECHTEN EN PLICHTEN VAN DE BENADEELDE PARTIJ IN STRAFPROCEDURES

Bron : Regeling van de Minister van Justitie van 14 september 2020 (item 1619)

De benadeelde partij is partij in de voorbereidende procedure voordat de zaak voor de rechter wordt gebracht (artikel 299, §1)¹.

In gerechtelijke procedures kan de benadeelde partij een partij zijn (hulpofficier van justitie), indien zij daarom verzoekt. Een verklaring hierover wordt uiterlijk bij aanvang van het proces ingediend (art. 53 en art. 54, § 1). Als u een dergelijke verklaring niet aflegt, kunt u de bevoegdheden van een hulpofficier van justitie in gerechtelijke procedures niet uitoefenen. U kunt de verklaring schriftelijk of mondeling indienen bij het protocol.

Een vertegenwoordiger of voogd van een benadeelde minderjarige, die geheel of gedeeltelijk handelingsonbe kwaam of hulpeloos is, kan zijn rechten uitoefenen (artikel 51). De naaste persoon of afhankelijke persoon van de overleden benadeelde partij kan haar rechten uitoefenen (art.52).

Als u een benadeelde persoon bent of als u haar rechten uitoefent, heeft u de volgende rechten :

1. Rechtsbijstand

- U heeft het recht om te worden bijgestaan door een door u aangewezen gevolmachtigde, die een advocaat of juridisch adviseur kan zijn. U mag niet meer dan drie gevolmachtigden van uw keuze tegelijk hebben (art. 77, art. 78 § 1 en § 2 zoals art. 88).
- Als u aantoont dat u zich geen gevolmachtigde kunt veroorloven, kan de rechtbank op uw verzoek ambtshalve een gevolmachtigde aanstellen, ook met het oog op het uitvoeren van een bepaalde procedurele handeling (art. 78 en art. 88). U kunt het verzoek ook indienen via de officier van justitie, die het zal overdragen aan de rechtbank (art. 116 en art. 118, § 3).

2. Bijstand van een tolk

U heeft recht op kosteloze bijstand van een tolk bij het ondervragen of beoordelen van de inhoud van het bewijs, als u geen Poolse spreekt, en - indien nodig - als u doof of stom bent (artikel 204 § 1 en § 2).

3. Toegang tot dossiers

U kunt inzage vragen in het dossier, afschriften en kopieën ervan te verstrekken, ook na afloop van de voorbereidende procedure (onderzoek of enquête). Tijdens de voorbereidende procedure kan u de toegang tot de dossiers worden geweigerd vanwege gewichtige staatsbelangen of het belang van de procedure. Bij weigering krijgt u bij het indienen van uw aanvraag bericht dat de bestanden op een later tijdstip aan u ter beschikking kunnen worden gesteld. De bestanden kunnen in elektronische vorm ter beschikking worden gesteld. De officier van justitie mag u de toegang tot het dossier niet weigeren als de datum van de definitieve beoordeling van het dossiermateriaal door de verdachte is vastgesteld (art. 156).

4. Verantwoording van uw afwezigheid

Als u bent opgeroepen om persoonlijk te verschijnen, kunt u alleen worden verontschuldigd voor uw ziekteverzuim op vertoon van een medisch attest van de keuringsarts. Elk ander certificaat of vrijgave is onvoldoende (art. 117 § 2a).

5. Bemiddelingsprocedures

- U kunt verzoeken dat de zaak wordt doorverwezen naar een bemiddelingsprocedure om zich met de beschuldigde te verzoenen en eventueel met hem af te spreken over de wijze van herstel van de schade (art. 23a § 1). Deelname aan de bemiddelingsprocedure is vrijwillig.
- De bemiddelingsprocedure wordt gevoerd door een aangewezen bemiddelaar die verplicht is het verloop van de bemiddelingsprocedure geheim te houden (artikel 178a).

¹ Indien geen andere rechtsgrond wordt vermeld, verwijzen de bepalingen tussen haakjes naar de relevante artikelen van de wet van 6 juni 1997 - Wetboek van Strafvordering (Staatsblad van 2020, items 30, 413, 568, 1086 en 1458)

6. Schadevergoeding

U kunt schadevergoeding of compensatie aanvragen voor de schade geleden tot de afsluiting van het proces (art. 49a). U kunt het verzoek schriftelijk of mondeling indienen bij het protocol.

7. Recht op informatie

- U wordt geïnformeerd dat de voorlopige hechtenis van de verdachte is ingetrokken of gewijzigd in een andere preventieve maatregel en dat de verdachte uit hechtenis is ontsnapt, tenzij u dit recht opgeeft (art. 253 § 3).
- U kunt bij de rechtbank een verzoek indienen om kennis te geven van de tenlastelegging van de beschuldigde en hun juridische kwalificatie. Als de verzoeken door veel benadeelde partijen worden ingediend, kan de informatie over de beschuldigingen en hun juridische kwalificatie in de aankondiging op de website van de rechtbank worden geplaatst (art.337a).
- U wordt op de hoogte gebracht van de plaats en de datum van de hoorzitting (art.350 § 4).
- U wordt geïnformeerd over de plaats en datum van de terechtzitting over : stopzetting van de procedure, voorwaardelijke stopzetting van de procedure en uitreiking van een veroordeling zonder het houden van een hoorzitting (art. 339, art. 341 en art. 343).
- In de voorbereidende procedure kunt u per gewone brief, fax of e-mail een verzoek indienen om door de rechtbank te worden geïnformeerd over de wijze van beëindiging van de zaak. U ontvangt dan een afschrift van een definitief en bindend uitspraak, die de procedure in de zaak afrond of het uittreksel ervan dat kan worden toegezonden in elektronische vorm (artikel 299a, § 2)

8. Schadeloosstelling door de staat

U kunt een verzoek om schadeloosstelling indienen bij de rechtbank als u een Pools staatsburger bent of een burger van een andere lidstaat van de Europese Unie op grond van de wet van 7 juli 2005 betreffende de schadeloosstelling door de staat voor slachtoffers van bepaalde verboden handelingen (Staatsblad van 2016, item 325) . De applicatie dekt gedeeltelijke inkomsten of andere middelen van bestaan, kosten verband houdend met behandeling en revalidatie en begrafeniskosten, als deze het gevolg zijn van een strafbaar feit. U kunt alleen een verzoek indienen als u geen geld kunt krijgen van de dader, verzekering of bijstand.

9. Anonimisering van gegevens

Gegevens over uw woon- en werkplaats, e-mailadres en telefoon- of faxnummer worden in het dossier niet meegedeeld. Ze worden alleen in een aparte bijlage geplaatst onder de aandacht van de autoriteit die de procedure voert. Ze kunnen slechts bij uitzondering openbaar worden gemaakt (Art. 148a en Art. 156a).

10. Bescherming, hulp en ondersteuning

Bij een bedreiging voor uw leven of gezondheid of die van uw naaste familieleden kunt u voor de duur van de procedure een aanvraag om persoonlijke bescherming indienen bij de politie, en bij een hoog risico - voor persoonlijke bescherming of hulp bij het veranderen van verblijfplaats. De beschermingsaanvraag moet worden ingediend bij de provinciale politiecommandant via de procederende instantie of de rechtbank (artikelen 1-17 van de wet van 28 november 2014 betreffende de bescherming en de bijstand aan het slachtoffer en de getuige (Staatsblad van 2015, item 21)).

- U hebt recht op gratis medische, psychologische, revalidatie-, juridische en materiële voordelen in het Helpnetwerk voor personen die slachtoffer zijn van misdaad (artikel 43, § 8, punt 1, van de wet van 6 juni 1997 - Uitvoerend wetboek van strafrecht (Staatsblad van 2020, items 523 en 568)). Dit recht is ook beschikbaar voor uw familieleden. Gedetailleerde informatie kan worden verkregen op de website <http://www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl> of door te bellen naar: +48 222 309 900.
- U kunt een persoon aangeven die bij de handelingen aanwezig zal zijn met uw deelname aan de voorbereidende procedure, zolang het niet mogelijk zal maken de handeling uit te voeren of zal het niet op significant wijze belemmeren (artikel 299a, § 1).
- U kunt om de tenuitvoerlegging van het huisverbod of contactverbod ook verzoeken in een andere EU-lidstaat op basis van het Europees beschermingsbevel (art. 611w-611wc).

11. Vergoeding van kosten gemaakt in verband met strafrechtelijke procedure

U kunt bij de rechtbank een verzoek indienen om vergoeding van kosten die u in verband met de strafrechtelijke procedure heeft gemaakt, waaronder kosten in verband met de aanstelling van een vertegenwoordiger of het verschijnen voor de rechtbank (artikelen 618j en 627).

12. Procedurele rechten

- Als u aangifte heeft gedaan van een strafbaar feit, wordt op uw verzoek een bevestiging van de aangifte verstrekt (artikel 304b).
- U kunt een verzoek indienen voor handeling in het uitgevoerde procedure, bijvoorbeeld voor het horen van een getuige, het verkrijgen van een document, het toelaten van een deskundigenoordeel (artikel 315, § 1).
- Uw verzoek wordt afgewezen, als (artikel 170 § 1) :
 - bewijsverkrijging is niet toelaatbaar,
 - het te bewijzen feit is niet relevant voor de uitkomst van de zaak of is al bewezen op basis van uw claim,
 - het bewijs is nutteloos om de gegeven omstandigheden vast te stellen,
 - het bewijs kan niet worden verkregen, het verzoek om uitvoering van een procedure heeft duidelijk tot doel de procedure te verlengen of is ingediend na de termijn die is vastgesteld door de persoon die de procedure voert en waarvan u op de hoogte bent gesteld.
- De persoon die de procedure voert, mag u niet weigeren deel te nemen aan de handeling, als u hiervoor een verzoek heeft ingediend (art. 315 § 2).
- U kunt toelating vragen om deel te nemen aan andere handelingen van de procedure. De officier van justitie kan u weigeren deel te nemen aan deze handelingen in bijzonder gerechtvaardigde gevallen vanwege het grote belang bij de procedure (art. 317).
- Als de handelingen niet kunnen worden herhaald, mag u eraan deelnemen, tenzij er een risico bestaat op verlies of verdraaiing van het bewijs in geval van vertraging (art. 316, § 1).
- Als er bezorgdheid bestaat dat een getuige niet kan worden gehoord tijdens de zitting, kunt u een verzoek indienen om hem te horen door de rechtbank of de officier van justitie vragen de getuige volgens deze procedure te laten horen (art. 316, § 3).
- Indien in de procedure bewijs van een deskundigenoordeel wordt toegelaten, kunt u deelnemen aan het onderzoek van de deskundige en kennis nemen van zijn oordeel, indien dit schriftelijk is ingediend (art. 318).
- Mogelijk wordt u gevraagd om te worden ondervraagd als dit in het onderzoek of enquête is opgegeven. Uw verzoek wordt niet in behandeling genomen als dit leidt tot een buitensporige duur van de procedure (art. 315a).
- U kunt binnen 7 dagen na de datum van betekening van de beslissing een klacht indienen tegen het besluit om de procedure niet in te leiden of te beëindigen (onderzoek of enquête) (artikel 306, §1 en § 1a). Daarom heeft u het recht om de dossiers in te zien, die de officier van justitie u ook in elektronische vorm ter beschikking kan stellen (artikel 306 §1b).
- U kunt een klacht indienen tegen de inactiviteit van een autoriteit als u binnen 6 weken na de melding van het misdrijf niet op de hoogte wordt gesteld van de inleiding of weigering om een onderzoek of enquête in te stellen (art. 306 § 3).
- U kunt een verzoek indienen om een onderzoek of enquête te voltooien. Het verzoek moet worden ingediend binnen 3 dagen vanaf de datum waarop de verdachte voor het laatst kennis heeft gemaakt met de materie van de procedure (art. 321, § 5).
- U kunt een klacht indienen tegen een beslissing en bevelen die de weg naar het geven van een vonnis blokkeren (tenzij de wet anders bepaalt) met betrekking tot een vrijwaringsmaatregel en als de wet daarin voorziet (artikel 459). Naast klachten over beslissingen en bevelen kunt u ook een klacht indienen over handelingen die uw rechten schenden (artikel 302 § 2).

Onthoud dat u verplicht bent om:

- een visuele inspectie en onderzoek ondergaan, niet gecombineerd met een chirurgische ingreep of observatie in een medische instelling, als de strafbaarheid van de handeling afhangt van uw gezondheidstoestand (artikel 192, § 1),

- de geadresseerde aangeven (d.w.z. een persoon of instelling met adresgegevens) voor betekeningen in een land of een andere EU-lidstaat, als je er niet bent; doet u dit niet, dan wordt de brief naar het laatst bekende adres gestuurd en geacht effectief te zijn betekend (art. 138).
- een nieuw adres opgeven als u van woon- of verblijfplaats bent veranderd, ook vanwege vrijheidsbeneming in een andere zaak (tijdelijke hechtenis, gevangenisstraf met het oog op het uitzitten van een straf); Doet u dit niet, dan wordt de brief naar het adres in het verleden (inclusief naar het adres van een gemarkeerde postbus) gestuurd en geacht als effectief betekend te zijn (art. 139).

Hoorzitting door de consul

Bent u in het buitenland, dan kunt u zich laten horen door de consul. De hoorzitting kan alleen plaatsvinden als u uw toestemming geeft. In dat geval zijn de bepalingen over de verplichting om te verschijnen en de daarmee samenhangende gevolgen, of bepalingen die verhoor per videoconferentie mogelijk maken, bepalingen inzake de bescherming van de benadeelde partij, bepalingen inzake deelname aan het verhoor van andere personen, zoals een deskundige arts of psycholoog niet van toepassing (art. 26 lid 1 punt 2 van de wet van 25 juni 2015 - Consulair recht (Staatsblad van 2020, items 195 en 1086).

**Onthoud dat als u de gegeven instructie onduidelijk of onvolledig lijkt, kunt u aanvullende, gedetailleerde informatie over uw rechten en plichten opvragen bij de persoon die de procedure voert.
U dient in het dossier een verklaring in te dienen ter bevestiging van de ontvangst van deze instructie.**

Ik bevestig de ontvangst van de instructie

.....
(Datum, handtekening)